

Et nytt og bedre år

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

1 januar 2022

Sted

NRK og TV2

Omstendigheter

Nyttårstale

- 1 Kjære alle sammen. I natt og i dag har vi ønsket hverandre godt nytt år. Men kanskje passer det bedre å ønske hverandre et nytt og bedre år.

For 2021 var året da vi så sterkt håpet at pandemien skulle slippe taket på oss.

- 5 At vi kunne ta hverdagen tilbake.

Slik gikk det ikke.

Igjen har vi feiret en annerledes jule- og nyttårshøytid.

Med munnbind og «meterz'n».

- 10 Med mange av våre kjære smittet eller i karantene og flere som er permitterte eller har mistet jobben.

Likevel er jeg imponert over hvordan dere, folk i Norge, har taklet pandemien.

Vi har kjempet mot koronaen ved å stå sammen, følge råd, også de mest inngripende.

- 15 Vi har kjempet mot koronaen med det beste og sterkeste vi har: fellesskap og samhold.

I mange land har mennesker tatt til gatene i store protesttog og vendt seg mot hverandre.

- 20 I mange land blåser folk i regler, fordi de ikke stoler på myndighetene eller på hverandre.

Slik er ikke vi.

Det er annerledes i Norge.

Men vi er alle grundig lei denne pandemien nå.

- 25 Jeg så noen på sosiale medier hadde laget et broderi hvor viruset fikk som fortjent med så saftige banneord at jeg ikke bør bruke dem på tv.

Så lei er vi altså - at vi broderer banneord!

30 Selv om vi så gjerne skulle vært ferdig med viruset, så er ikke viruset ferdig med oss.

Jeg vil innstendig be alle om å fortsette å følge råd og regler og ta vaksine, enten du skal ha første, andre eller tredje dose.

Vaksinen beskytter deg mot alvorlig sykdom.

Den beskytter de du er glad i - og de andre er glad i.

35 Den beskytter samfunnet.

Gjør det til et nyttårsforsett; ta vaksinen!

Koronatiden har lært oss mye - den har speilet hvem vi er - vist oss våre styrker som fellesskap, men også våre utfordringer som samfunn.

40 Jeg tror alle har sett verdien av en sterk, offentlig helse- og omsorgstjeneste og alle de dyktige folkene som jobber der.

Men pandemien har også avdekket svakheter i helsetjenesten vår.

Vi må utdanne flere fagfolk.

45 Vi må kunne gi flere intensivbehandling på sykehus samtidig.

Mennesker som sliter med psykiske plager må få bedre og raskere hjelp.

Det skal bli bedre.

Det er store oppgaver, og vi er i gang.

50 En styrke ved det norske samfunnet er små forskjeller mellom folk.

I lange strekk av vår historie har vi fordelt makt og muligheter mer rettferdig enn kanskje noe annet land - flyttet makt til vanlige folk.

Likevel er jeg ikke i tvil: Koronatiden har gjort samfunnet vårt mer urettferdig. Livene våre har litt mer ulike.

55 Noen har spart penger. Hatt hyttekontor. Fått litt ekstra kvalitetstid med familien.

Andre har mistet jobb og inntekt og opplever nå en ny, tøff vinter.

Flere er ensomme.

Og på toppen av det hele har strømkrisen lagt stein til byrden for mange.

60

Mange av oss er del av fellesskap som er solide.

Familier med tid til hverandre. Levende lokalsamfunn.

Men urettferdighet og økende sosiale og økonomiske forskjeller tærer på samhold.

65 Når livene våre blir stadig mer ulike, tærer det på tillit, også i Norge.

Det svekker fellesskapet.

Kampen mot forskjellssamfunnet er derfor en kamp om hvem vi er.
Om hvem vi vil være.

70

Å snu denne samfunnsutviklingen handler om mange ting: et mer rettferdig skattesystem, en sterkere velferdsstat, et tryggere og mer inkluderende arbeidsliv.

75

Men det handler også om empati og vår evne til å leve oss inn i hverandres liv, om perspektiv.

Forstå hvor utrygt det er å lure på om du har råd til å betale strømregningen.

Fortvilelsen over å ha et barn som ikke har venner, eller mobbes fordi han er mørk i huden eller hun er skeiv.

80

Lytte - virkelig lytte - til folk i distriktene som kjemper mot sentralisering fordi de allerede har tre timer til nærmeste sykehus og to til en politistasjon.

Og vi som brenner for å løse klimakrisen, vi må også høre etter.

Lytte til oljearbeideren som er redd for jobben sin.

Til familier som ikke har noe alternativ til den slitne dieselbilen når ungene skal på trening.

85

I Norge har vi bedre forutsetninger enn alle til å holde sammen ved å oppriktig lytte til hverandres bekymringer - og håp.

Klarer vi det, da styrker vi fellesskapet.

Klimakrisen løses jo ikke av hver enkelt eller markedet alene.

90

Eldreomsorgen blir ikke bedre av at noen få selv kjøper seg bedre hjelp.

Og ingen er trygge i en pandemi før alle er trygge.

Alle våre store samfunnsutfordringer krever noe av hver av oss.

Men aller mest krever de mer av oss som samfunn.

En større felles innsats - både i vårt eget land og i samarbeid mellom land.

95

Når jeg tenker på fremtiden og de store utfordringene som venter, tenker jeg først og fremst på ungdommene våre.

Vi har verdens beste ungdom!

Men også de unge trenger et fellesskap som stiller opp for dem.

100

Vi står sterkere sammen, alle gjør det.

I mange av møtene med unge ser jeg at fellesskapene har sviktet - og koronatiden har gjort vondt verre for mange av dem.

Jeg møter helt vanlig ungdom som sliter.

Som trenger trygge voksne for å få mer orden på livet, komme seg igjennom

105

skolen og, etter hvert, ut i jobb.

Samtidig må jeg si: Det er så mye tæl og pågangsmot i norsk ungdom!
Frøya Valland Dale er en av dem jeg husker godt fra i fjor sommer - en blid jente med masse energi på Knarvik vidaregåande skule i Alver utenfor Bergen.

110 Frøya er elev på teknologi- og industrifag.

Hun elsker å sveise!

Et utradisjonelt og modig valg, men som Frøya sa: «Jeg liker at det skjer noe, å lære med hendene».

115 Noe av det mest meningsfulle jeg jobber med som politiker er å sørge for at elever som Frøya kan lykkes i en mer praktisk skole - med læreplass til alle.

Det er en kjempegod investering i ungdommene våre - og i fremtiden.

For det er mennesker som Frøya - fagfolk i industri og næringsliv - som skal skape morgendagens bærekraftige jobber.

120 Vår største, og kanskje vanskeligste, utfordring de neste årene er å lykkes med en rettferdig omstilling som kutter utslipp og skaper jobber.

Et sterkt fellesskap som Norge kan klare begge deler. Samtidig!

Like etter krigen ble Jernverket i Mo i Rana startet opp for å bygge opp landet med stål og jern vi produserte selv.

125 På 80-tallet ble industrien lagt ned.

En epoke var over.

I dag er det verdensledende bedrifter og arbeidsfolk i full aktivitet i industriparken i Mo i Rana.

Nå planlegges ny industri - fem nye batterifabrikker!

130 Og med det: over tusen arbeidsplasser, og tro på fremtiden for folk i nord, og for oss som land.

Et sterkt fellesskap handler om helsetjenester og trygghet for alle, det er grunnleggende.

135 Men like mye er fellesskap å sette seg djerpe mål vi kan nå sammen: arbeidsfolk, bedrifter, gründere og myndigheter, om å skape nye, grønne, norske industrieventyr.

Som de er i gang med på Mo.

Jeg vil sende en stor takk til alle dere som er på vakt nå i nyttårshelgen.

140 Takk for at dere passer på mens vi får feire.

Jeg vet at mange av dere er ekstra slitne og lei nå.

Det gjelder mange som har stått i første rekke i koronatiden.

Helsearbeidere og lærere, barnehageansatte og renholdere, NAV-ansatte og mange, mange andre.

Vi vet enda mer nå om hvor avhengige vi er av dere, hvor samfunnskritiske dere er.

For fagkunnskap og yrkesstolthet, for slitet og motet, er vi dere evig takknemlig.

150

En hjertelig takk går også til alle nordmenn i utlandet.

Våre studenter verden over, våre sjøfolk, våre bistandsarbeidere og alle andre som tar med seg norske verdier ut i verden og litt av verden med hjem.

Dere gjør oss alle rikere.

155

En varm takk går til vår kjære kongefamilie som trofast og utrettelig tjener oss alle, i inn- og utland.

Og en spesiell takk til Forsvaret, og alle dere som er på vakt for å trygge Norge - hjemme og ute.

160 En av dem er Helga Botten.

Til vanlig er Helga sykepleier ved Rena leir i Østerdalen.

Men i sommer var hun en av få som ble igjen på det norske feltsykehuset i Kabul i Afghanistan etter at Taliban hadde inntatt byen.

Etter et terrorangrep rett ved, kom 65 kritisk skadde mennesker til sykehuset - samtidig.

165

Helga husker de stygge skadene, frykten i øynene til menneskene som strømmet på.

Men like sterkt er hennes minner om samholdet.

Om fellesskapet, kameratskapet, blant de som jobbet på sykehuset.

170

Det dypt meningsfulle i å hjelpe, en følelse jeg vet mange i helsetjenesten kjenner seg igjen i.

Det finnes kriser som rammer et helt samfunn - som krig eller pandemi.

Og det finnes livskriser som rammer oss som enkeltmennesker - som å miste en vi elsker.

175

Slike kriser er speil - speil på hvor sårbare vi egentlig er, og hvor avhengige vi er av andre.

Men de kan også være et speil på hvor sterke vi er.

Hvor sterke vi er når vi sammen møter motstand, hvor sterke vi er i fellesskap.

180

Og det fyller meg med optimisme, det peker vei mot alt vi skal få til sammen - et rettferdig samfunn, et klimavennlig samfunn, en trygg hverdag for alle.

Jeg ønsker hver og en av dere et godt - et mye bedre - nytt år.

185 **Kilde**
www.regjeringen.no

URI
<https://www.virksommeord.no/tale/et-nytt-og-bedre-ar>

190

195

200

205

210

215

220